

Вих. 591/2021/02
від 18 червня 2021 року

Кому:
Заступнику Міністра економіки України
пану Теленику С.С.

Копія:
Міністру захисту довкілля та природних ресурсів
України
пану Абрамовському Р.Р.

*Щодо проекту Другого національно
визначеного внеску України до Паризької
угоди*

Шановний Сергію Сергійовичу!

Європейська Бізнес Асоціація (надалі – Асоціація) та Комітет промислової екології та сталого розвитку (надалі – Комітет) Асоціації щиро дякують Вам за можливість долучитись до обговорення наданого в робочому порядку проекту Другого національно визначеного внеску України до Паризької угоди (надалі – Проект НВВ2 та НВВ2 відповідно) (*додається*), яке відбулось 18 червня ц.р. в режимі відеоконференції.

Цим листом хочемо окреслити ключові для бізнесу тези, які були озвучені представником Асоціації, та які вважаємо за доцільне відобразити у Проекті НВВ2.

1. Проектом НВВ2 передбачено скорочення викидів парникових газів (надалі – ПГ) до 35% до 2030 року, тобто на 65% від рівня 1990 року. Виходячи з інформації, що міститься в Інформаційно-аналітичній довідці щодо врахування зауважень до Проекту НВВ2 (*додається*), в основу розрахунків закладено щорічне зростання вітчизняної економіки в середньому на 3,76%. Водночас, за даними агентства S&P Global, яке передбачає зростання реального ВВП України на рівні 4%, ключовим ризиком у реалізації прогнозу залишається невизначеність щодо розподілу та використання вакцин проти коронавірусної хвороби COVID-19¹. Експерти Комітету Асоціації зазначають, що, як і в багатьох країнах, що розвиваються, початкові кроки України в цьому напрямку були повільними, головним чином через запізнення з поставками. Більше того, за даними представників бізнесу, відмова від вакцинації є високою в країні – майже половина населення не вбачає користі від щеплення. Окрім цього, за результатами 2020 року економічне падіння в Україні було меншим, ніж очікували. Це пов'язано, за оцінками експертів, перш за все з низькими початковими показниками, внаслідок чого навіть незначні позитивні зрушення, як от 1-2 інвестиційні проекти вартістю у кілька мільйонів доларів, можуть створити видимий ефект росту, особливо у реальному секторі економіки. Разом з тим, нещодавно Кабінет Міністрів України затвердив Національну економічну стратегію на період до 2030 року², яка передбачає однією із цілей до 2030 року зростання реального ВВП не менше ніж у 2 рази.

Відтак, на думку компаній-членів Комітету Асоціації, необхідно зважати на зазначені фактори при визначенні цілі щодо скорочення викидів ПГ і переглянути її у бік збільшення, щоб мати можливість охопити вищі темпи економічного зростання. Також звертаємо увагу, що у 2019 році в аналітичній записці в рамках підготовки національного плану з енергетики та клімату України, проєкт Low Carbon Ukraine застосовує для розрахунків показник скорочення викидів ПГ на рівні 45%³ до 2030 року. За попередніми оцінками експертів Асоціації, на реалізацію вказаної цілі необхідно не менше 20 млрд доларів інвестицій, які будуть спрямовані виключно на екомодернізацію та на здійснення заходів з декарбонізації. **Отже, пропонуємо відобразити в Проекті НВВ2 у вигляді коридору зниження викидів ПГ від 40 до 45% до 2030 року, тобто на 60-55% від рівня 1990 року, за умови надходження 15-20 млрд доларів сукупних інвестицій на модернізацію та декарбонізацію.**

¹ https://mof.gov.ua/storage/files/ResearchUpdate_Ukraine_47585623_Mar-12-2021.pdf

² затверджена постановою Кабінету Міністрів України №179 від 3 березня 2021 року

³ https://www.lowcarbonukraine.com/wp-content/uploads/PP2_03_2019_NESP_UKR.pdf

2. Відповідно до супровідних матеріалів до попередньої редакції проєкту НВВ2⁴, розрахунки необхідних для впровадження НВВ2 капітальних інвестицій (102 млрд євро до 2030 року, збережено у оновленій редакції проєкту НВВ2) проводились з урахуванням статистики здійснених капітальних інвестицій в Україну протягом 2010 – 2019 років. Водночас звертаємо увагу, що, за даними Державної служби статистики України, на заходи з попередження змін клімату та охорони атмосферного повітря за цей період було витрачено близько 24,8 млрд гривень капітальних інвестицій. **Відтак, вважаємо за необхідне надати окремі розрахунки інвестицій, необхідних на здійснення заходів з декарбонізації у кожному з секторів, зокрема таких секторів як: енергетика, промисловість, сільське господарство.**

3. Як зазначено у Проєкті НВВ2, з огляду на поточний фінансовий стан Україні потрібно мобілізувати значну кількість кліматичного фінансування як державного, так і приватного, що сприятиме при цьому економічному зростанню. Однак, на переконання експертів Асоціації, у поточній редакції Проєкту НВВ2 достатньо уваги приділено лише необхідності залучення міжнародного фінансування.

Експерти Асоціації відмічають, що залучення тільки приватного капіталу буде недостатньо і важливу роль при цьому відіграватиме стимулююча політика держави. Так, мова йде про розблокування механізмів надання державної підтримки суб'єктам господарювання шляхом затвердження критеріїв для здійснення заходів з охорони навколишнього природного середовища, що передбачено Законом України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» №1555-VII від 1 липня 2014 року. Окрім цього, ключову роль відіграє і реформа екологічного оподаткування в частині його цільового використання, зокрема, компанії-члени Асоціації звертають увагу на необхідність надання можливості підприємствам повертати до 70% від загальної нарахованої суми екологічного податку для здійснення заходів з екомодернізації. У випадку використання інструментів міжнародної фінансової допомоги, необхідно детальніше розкрити механізми залучення коштів, зокрема, яким чином планується залучати донорську та технічну міжнародну допомогу, механізм розподілення коштів тощо. **Таким чином, вважаємо за необхідне включити до Проєкту НВВ2 дорожню карту з планованих механізмів державної підтримки суб'єктів господарювання в частині реалізації заходів з декарбонізації.**

4. Більш того, Проєкт НВВ2 не передбачає створення окремих фондів з декарбонізації, визначення джерел та механізмів його наповнення. На думку експертів Асоціації, важливо, щоб фонд з декарбонізації мав окрему статтю видатків на технічну модернізацію, енергоефективне обладнання тощо, а також щоб він наповнювався не лише за рахунок відрахувань платників податків, а й за рахунок міжнародних надходжень.

5. Окремо експерти Асоціації звертають увагу на сектор енергетики. Так, представникам бізнесу не зовсім зрозуміло обґрунтування корегування цілі по зменшенню викидів ПГ до 2030 року у секторі теплової та електричної енергії відповідно до даних Інформаційно-аналітичної довідки щодо врахування зауважень до нової редакції Проєкту НВВ2, яка зменшилась з 61 млн тонн CO₂-екв. до 48,07 млн тонн CO₂-екв (з врахуванням тимчасово невідконтрольних територій) від рівня 1990 року⁵ в порівнянні із супровідними документами до попередньої редакції Проєкту НВВ2.

Враховуючи вищевикладене, звертаємось до Вас з проханням врахувати надані коментарі та пропозиції Асоціації щодо НВВ2 та внести відповідні зміни до Проєкту НВВ2.

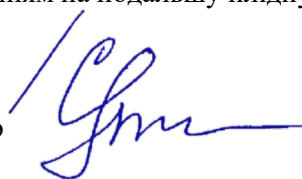
Принадібно повідомляємо про готовність експертів Комітету Асоціації долучитись до обговорення та напрацювання шляхів реалізації вищезазначених пропозицій.

Контактною особою щодо цього питання від Асоціації є Ольга Бойко, Координатор Комітету Асоціації, (e-mail: Olga.Boiko@eba.com.ua, тел.: 063 141 03 12).

Висловлюємо щирі вдячність за організацію зустрічі та за можливість висловлення позиції бізнес-спільноти!

З повагою та сподіванням на подальшу плідну співпрацю!

Ганна Дерев'янка
Виконавчий директор

Додатки:

1. Проєкт НВВ2 – на 20 арк.
2. Інформаційно-аналітична довідка щодо врахування зауважень – на 4 арк.

⁴ <https://cutt.ly/LnBv8VZ>

⁵ <https://cutt.ly/LnBv8VZ>